

Slovenski Dom.

Napredno kmetско glasilo.

Izhaja vsako soboto in velja do konca tega leta 1 K za Avstro-Ogrsko, 1 marko za Nemčijo, 2 liri za Italijo in $\frac{1}{2}$ dolarja za Ameriko.

Posamezne številke veljajo 10 vinarjev.

Za oznanila se računa: trisopna petit-vrsta 20 vin., vsa stran 60 K, pol strani 30 K, četrt strani 15 K, osminka strani 8 K. Pri vseletni inserciji primeren popust.

Dopisi se naj frankirajo in pošiljajo na uredništvo „Slovenskega Doma“ v Ljubljani, Knaflova ulica št. 5, I. nadstr. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina in oglasi se naj pošiljajo upravništvu „Slov. Doma“ v Ljubljani.

Strašen zgled.

Španska je najbolj klerikalna država pod solncem božjim.

Narava jo je bogato obdarila z rodovitostjo in milim, prekrasnim podnebjem; zato bi bila Španska lahko ena najbogatejših in najsrečnejših držav v Evropi, ako bi nanjo ne vplivale obupne razmere, ki jo kakor mora tišče ob tla.

Napredna, gospodarsko razvita Španska bi lahko bila pravi zemeljski paradiz, prava obljubljen dežela v Evropi.

Bila je to nekdanj v davni sivi prošlosti, ko se je špansko kraljestvo razprostiralo od vzhoda do zapada preko dežel, kjer ni nikdar zatonilo solnce.

V tistih časih je v njej zagospodovala duhovščina, in od tega trenutka je zatonila tudi zvezda njene sreče. Moč španske države, ki je preje zapovedovala vsemu svetu in ki se je razprostirala v vse dele sveta, je jela padati in se krčiti, da dandanes Španska niti senca ni tega, kar je bila pred stoletji.

In kdo je to zakrivil? Zgodovina nas uči, da nihče drugi kakor duhovščina, ki si je prisvojila vso posvetno moč v državi.

Stoletja se vlada na Španskem tako, kakor velevala duhovščina. Duhovščina je v državi prvi stan, ona gospodari, ona ukazuje. Kmet, obrtnik in trgovec plačujejo ogromne davke, duhovščina, ki je zvezana s plemenitazi, pa ima državno krmilo v rokah in skrbi za to, da pripadniki tega stanu ne prispevajo ničesar za državne potrebe, pač pa žive v blagostanju in razkošnosti na stroške davkoplačevalcev.

Naravna posledica tega je, da je duhovščina pridobila ogromno premoženje, ljudstvo pa je jelo gladovati in vsled tega duševno in gmotno propadati.

V istem razmerju, kakor so se v deželi množili samostani, je padalo tudi ljudsko blagostanje. Narod je ubožal, duhovščina je obogatela.

In ljudstvo je uvidelo polagoma, da se znoji in trudi za trota, ki pod božjim soln-

cem ne dela drugega, kakor da vživa slasti in sladkosti življenja na njegove stroške.

Veselje do dela je jelo ginevati — kdo bi se naj tudi znojil za drugega, ki ne dela nič, a samo žanje? — Kmetijstvo, trgovina in obrt so jeli pešati, dokler ni Španska prijadrala na rob gmotnega propada, kjer se nahaja dandanes.

Ljudstvo se je trudilo v potu svojega obraza, da si je priborilo košček borega vsakdanjega kruha, duhovščina pa je brezdelno živela v razkošju.

V duši bednega naroda se je rodilo sovrašstvo do tistih, ki ne sejejo nič, a vendar bogato žanjejo. To sovrašstvo je v naših dneh z nebrzdano silo izbruhnulo na dan in rodilo krvavo revolucijo, ki divja sedaj zlasti po severnovzhodnih pokrajinah španskega kraljestva.

In gnev, nejevolja nesrečnega ljudstva se ne obrača toliko proti vladi, ki je seveda v enaki meri sokriva ljudske bede, kakor pred vsem proti tistemu stanu, ki je v svoji brezmejni samopašnosti gledal samo na svoje koristi, pri tem pa tiral ljudstvo brezsrčno v brezno pogube, — proti duhovščini.

Najnovejša poročila s Španskega pravijo, da je razjarjeno ljudstvo napadlo 37 samostanov in izmed teh upepelilo 27.

Strašna je ta vest, a verjetna.

Kadar počni struna potrpljenja, kadar prikipi trpljenje do vrhunca, potem ljudstvo ne pozna meje in postane v svojem maščevanju grozno in strašno. Iz pohlevnega jagnjeta postane deroča zver.

In vendar ni pod svodom nebeškim bolj pobožnega, bolj vernega ljudstva, kakor je špansko.

Če je torej to globoko verno in bogu vdano ljudstvo vendarle zavzdignilo svojo roko proti duhovnikom, je to le dokaz, kako neizrečeno hudo je ta narod moral trpeti pod duhovniško strahovlado.

Krvavi dogodki na Španskem bi naj bili tudi našemu ljudstvu in naši duhovščini v svarilen zgled.

Kakor španski narod, tako je tudi naše slovensko ljudstvo verno in pobožno,

kakor malokatero. A kakor na Španskem, tako se trudi duhovščina tudi pri nas, da bi to ljudstvo popolnoma vklenila v svoje verige, da bi potem lahko vladala nad njim, kakor bi se ji zljubilo.

Bojimo se, da bi v bodočnosti moglo tudi pri nas priti do sličnih dogodkov, ki se sedaj doigravajo v daljni Barceloni.

A to bi ne bilo v srečo naši domovini. Zato je dolžnost nas vseh, da preprečimo to nesrečo. To pa bomo najložje dosegli s tem, ako napnemo vse sile, da že sedaj mirnim potom stremo duhovniške, klerikalne verige, zakaj ako pripustimo, da se duhovščina dokoplje do popolne moči in oblasti, potem ni za nas nobenega drugega izhoda, kakor — popoln propad ali pa krvavi odpor. Nam v nesrečo pa bi bilo prvo kakor drugo!

Zato, kdor želi srečo, istinito srečo našemu narodu, ta bo šel v boj proti neomejenemu duhovniškemu gospodstvu, ki se nam sedaj obeta v naši deželi.

Politični pregled.

Avstrija.

Na političnem polju se pretekli teden ni ničesar posebnega prigodilo. Pasji dnevi so zavladali tudi v politiki. V pomanjkanju drugega gradiva, časopisi v Avstriji še vedno na dolgo in široko razpravljajo o zaključenju državnozborskega zasedanja, čeprav so takšne razprave sedaj, ko je stvar že končana, popolnoma brezpredmetne. Rekli smo, da sedaj miruje vsa politika. To trditev je treba nekoliko spopolniti: Miruje samo takozvana visoka politika, narodnostni boji pa so prav tako na dnevnem redu, kakor sicer. Preteklo nedeljo so priredili dunajski Čehi veselico v Švehatu pri Dunaju. Zabavati so se hoteli med sabo ter v bratski družbi si nabrati novih sil za življenjsko borbo. Nikomur niso storili ničesar žalega, a vendar so jih Nemci pri belem dnevu napadli, češ, da ne puste, da bi se žalil nem-

ški značaj dunajskega mesta. Orožniki z nasajenimi bajoneti so morali braniti Čeh pred »visoko izobraženo« nemško družaljo. Tako se godi Slovanom v Avstriji, ki je baje, kakor trde gotovi krogi, dobra mati vseh v njej bivajočih narodov. Slovenci in Čehi smo po težkih skušnjah že zlavna spoznali, da je nam država žalibog samo — mačeha.

Hrvatska.

Hrvatski deželni zbor, ali kakor pravijo Hrvati, sabor, bo, tako poročajo vsaj listi, meseca decembra razpuščen in razpisane bodo nove volitve. Ban bar. Rauch hoče znova poskusiti svojo srečo pri novih volitvah. Skušal bo dobiti takšne poslance, ki se mu bodo slepo pokorili, da bo mogel vladati tako, kakor žele Madžari. S poštenimi pripomočki se mu to ne bo posrečilo; ako pa bo skušal nastopati z nasilnimi sredstvi, bodo tudi narodne stranke na nasilstvo odgovorile z nasilstvi. Hrvatski listi pišejo, da se v tem slučaju narodne stranke ne bodo strašile rabiti celo — bombe, ako bi bilo to potreba. — Kdor pozna skrajno napete razmere na Hrvatskem, se temu ne bo čudil. — Proces proti 53 Srbom, ki so po krivici obdolženi veleizdaje, se nemara bliža svojemu koncu. Te dni stavljajo zagovorniki predloge, naj se zaslisijo priče, ki govore za obtožence. Če bi pravica odločevala, bi te priče morale biti zaslišane. Toda na Hrvatskem je v sedanjih razmerah vse mogoče. Ako sodišče ta predlog zagovornikov zavrne, potem bo procesa kmalu konec in pričakovati je obsodbe, morda celo takšne, kakršno predlaga državni pravdnik — smrt na vislicah. In vendar je jasno kot beli dan, da je vseh 53 obtožencev nedolžnih! Pa naj še kdo veruje v pravico — na Hrvatskem!

Rusija.

Mogočna slovanska država Rusija se polagoma vzbuja k zavesti, da ji je usojena velika naloga v slovanstvu. — Zadnjič smo navedli, kako je carski namestnik in poveljujoči general baron Kaulbars v Odesi navdušeno govoril o slovanski vzajemnosti. To pot imamo zabeležiti nov slučaj. Ko so se te dni poslavljali bolgarski Sokoli iz Odese, so jim priredili poslovljni obed. Tega obeda so se udeležili zastopniki vseh slovanskih narodov. Govoril je ugleden ruski politik Masljaninov, ki je v navdušenih besedah proslavljal slovansko vzajemnost ter naglašal, da morajo vsi slovanski narodi, na čelu jim ruski, ki je najmočnejši, delovati na to, da se Slovani spoznajo med sabo in zedinijo. Nato je govorila dolga vrsta zastopnikov raznih slovanskih narodov, ki so vsi slavili slovansko vzajemnost kot ono sredstvo, ki osvobodi Slovane iz bede in nevolje.

Francoska in Angleška.

Te dni je obiskal v Šerburu (Cherbourg) ruski car predsednika francoske ljudovlade Falijerja (Fallières). Francozje so carja kot svojega zaveznika sprejeli nad vse sijajno. Iz Šerbura se je car s svojim

parnikom »Standard« odpeljal na Angleško obiskat angleškega kralja Edvarda. Tudi tu je bil sprejet z vsemi kot vladarju mogočne države pripadajočimi častmi. Na obeh sestankih se je znova utrdila rusko-francosko - angleška zveza kot protitežje proti avstrijsko - nemško - italijanski zvezi.

Španska.

Na vest o strašnem porazu španske armade pri Melili v Maroku, je izbruhnila ustaja skoro po vseh severno - vzhodnih pokrajinah španske kraljevine. V Barceloni je nastala prava revolucija. Ljudstvo se je uprlo vladi ter jelo naskakovati vladna poslopja in samostane. Najnovejše vesti trde, da se je vojaštvu te dni posrečilo zadušiti revolucijo ter napraviti mir in red. Vojna sodišča so že jela poslovati. V Barceloni in Saragosi je bilo te dni kratkim potom ustreljenih nad 400 oseb, ki so sodelovali pri ustaji. V Maroku še vedno traja krvavi ples. Mohamedanski narod Kabilov oblega mesto Melilo, ki jo branijo Španci. Te dni ima priti do odločilne bitke.

DOPISI.

Iz Unca. Prosim, da sprejmete v Vaš cenjeni list nekoliko odgovora dopisniku »Domoljuba« v številki 27. in 28, ker nas v javnosti, v kratkem povedano, zasramuje in nas stavi v najnižjo vrsto. Predstavlja nas, da smo samo za »campin«, da imamo »pakele« tabaka v žepu, da smo si »žgancev« in da čakamo samo na revne »hojce« izpod Javornika in na okrogle dolarje iz Amerike, da moremo potem v gostilno. Iz vsega tega se vidi, da sam »Domoljubov« dopisnik zaničuje kmetski stan, čeprav se hlini za kmetskega prijatelja. »Pajkele« tobaka in »žgancev« potrebuje vsak kmet in mogoče tudi »Domoljubov« dopisnik. Ako se je »Domoljubov« dopisnik hotel norčevati z nami občani, povemo mu v obraz, da to tudi njemu ne služi v čast, saj je znan pregovor, da kdor sam sebe zaničuje, v lastno skledo pluje. Dopisniku gotovo niso znane razmere v naši občini, ker drugače bi nas ne stavil na tako podel način v slabo luč. Mož naj nam poskrbi drugo bolj lahko delo, kakor je delo s campinom, potem pa drage volje tega njemu prepustimo. Kar se tiče revnih »hojce« in okroglih dolarjev iz Amerike, naj se le dopisun bolje informira. Ako sam tega noče storiti, mu jaz lahko dam nekoliko podatkov še v tem odgovoru. Tekom svojega 8letnega bivanja na Uncu sem opazil velik napredek na gospodarskem posloplju. Prenovilo se je namreč samo na Uncu in Slivich čez 40 hiš, 8 hiš je popolnoma novih. Med tem časom je bila zgrajena popolnoma nova mlekarna in opekarna. Odprodalo se je veliko zemljišč in gozdov, ki pa so jih pokupili sami domači-

ni. Celo v drugih občinah so naši občani pokupili gozde, to je dokaz, da revne »hojce« in okrogli dolarji iz Amerike niso šli, kakor si predstavlja »Domoljubovec«, za »hopmana in za jeruš«. Sicer pa v naši občini sploh ni takih »delikates« na prodaj, kakor je »jeruš in hopman«. Kar se tiče izobraževalnih društev, mislim, da ni enega človeka v celi občini, ki bi tem društvom nasprotoval. Trdim, da naj se ljudje izobražujejo na liberalni, klerikalni ali socialno demokratiški podlagi, samo da se izobrazijo zares pošteno. Dopisnik izreka bojazen, da ne bodo več unski in rakovski fantje prijatelji. To je kajpak težavno preprečiti, a svetoval bi poklicanim faktorjem, naj bi se o pravem času gostilne zapirale v naši občini, potem pa bodo tudi prenehali obžalovanja vredni slučaji. Sicer pa se tu ne gre za klerikalizem ali za liberalizem, temveč le za fantovsko razvado, ki niso samo v naši občini, temveč povsod. Da bi se pa ustanovila nova zadružna mlekarina, o tem še ni vredno govoriti. (Če pa hoče bit dopisun toliko požrtvovalen, svobodno mu — le naprej v pogubo sebi, zadružni mlekarini in gosp. Majdiču, ki ga dopisnik imenuje »tujca«). Kar se tiče obročarske zadruge, naj se dopisnik obrne do izdelovalcev obročev, ti ga bodo že naučili, ker je sam premalo podkovan v tej stroki. Zato bi bili pa hvaležni dopisniku, ko bi nam preskrbel boljših odjemalcev, da bi ta obrt napredovala in se razširila. Mogoče iznajde dopisnik celo kako pomado, da bodo »polce« postale v enem letu še enkrat tako debele, kot so navadno. Zato bi mu bili zelo, zelo hvaležni, ker potem bi napočila res zlata doba za našo občino, ki jo dopisnik kaže svetu v taki luči. Sicer pa, hvala bogu, pri nas ni tako, kakor piše »Domoljub«. S tem končam, ker mi čas ne dopušča, da bi se še nadalje prerekal z neznancem. Zato predlagam, naj se gosp. dopisnik da spoznati, da bom sploh vedel, komu imam čast indirektno odgovarjati.

S. Ribarić.

S Skaručne. V četrtek 29. julija smo pokopali v starosti 54. let posestnika Janeza H u b a d a, po doim. »Rebova« iz Podnja, brata dež. šolskega nadzornika gosp. Franceta in vodje »Glasbene Matice« v Ljubljani Mateja. Z ljubeznijo do domače grude in do svojih se je Janez bavil in trudil s poljedelstvom in živinorejo, rad se je sprijaznjeval z novimi in naprednimi idejami in pripomočki v prid in povzdigo kmetijstva, blage volje je dajal kmetom sotrpinom koristne nasvete in nauke, in rad jim je pomagal v sili in potrebi. Bil je naprednega mišljenja in blagega značaja, malo je govoril pa veliko mislil. Vsaka njegova beseda je bila stvarna in pomembna. Z eno besedo: Janez je bil mož - kmet, ki jih je dandanes žalibog veliko premalo. Težko smo se ločili od Tebe, solzne so bile oči Tvojih sotrpinov-kmetov, ko smo Te polagali v zemljo, ki si jo tako ljubil. Naše globoko sožalje vrli rodbini in blagim

sorodnikom — Tebi, dragi Janez, pa naš zadnji pozdrav: Zbogom, počivaj v miru! — Na Hubadovi gomili je mislil spregovoriti njegov prijatelj nadučitelj Žebre rajnkemu v slovo nekaj besed, toda župnik se je oglasil: »Es dürfen ohne vorherige Anmeldung am Friedhofe keine Reden gehalten werden!« (brez poprejšnjega naznanila se ne sme govoriti na pokopališču). Nam ni znano, se-li sme ali se ne sme brez poprejšnjega naznanila govoriti na pokopališču, mislimo pa, da takih predpisov ni. Zato je škandal prve vrste, ako duhovnik iz gole jeze do rajnekega ne pusti govoriti ob grobu in s tem v dno duše žali celo rodbino. Kaj pa, ako bi umrl kak duhovniški podrepanik? Ali bi tudi pri tem ne bilo dovoljeno govoriti brez naznanila ob njegovem odprtem grobu? Ali traja sovražstvo duhovnikov do ljudi, ki se jim slepo ne pokore, še preko groba?

Iz Hotedršice. Naš gospod Lojze se je zopet po enem letu oglašil v »laži« »Domoljubu«. Pa kakšna razlika je med dopisom z dne 29. julija in med dopisi prejšnjih let. Vidi se pač, da se je gospod Lojze navadil v Hotedršici nekaj »manire« in vljudnosti, kajti v prejšnjih dopisih ni imel drugega izraza za Hotence kakor »barabe«, titulira pa v tem dopisu našega gospoda nadučitelja kar z »gospod Janko«. Pač lep napredek moramo beležiti v tem oziru gospodu Lojzu. Sedaj pa k stvari! Da so bili klerikaleci z gospodom Lojzom vred navdušeni, ko so sprejemali »prevzvišenega«, to jim napredni Hotenci kaj radi verujemo, saj ti ljudje imajo svoje možgane itak spravljene v farovžu. Vsekako pa moramo neko nesramno predrznost tu javno pribiti. Gospod Lojze pravi, da je bila učiteljeva dolžnost, sprejemati škofa. Zapomnite si, gospod Lojze! **Učitelje imamo zato, da nam otroke — našo mladino uče, a ne za škofa sprejemati!** Kaj je učiteljeva dolžnost, tega se on do pičice zaveda in tudi natanko spolnuje, sicer vemo, da bi mu že davno skopali jamo in ga skušali uničiti prav po klerikalnem receptu. Saj večjih mojstrov v mučenju in trpinčenju učiteljstva ni, kakor so klerikaleci, na to svojo rabeljsko umetnost si lahko mirne vesti vzamete patent. Če gospod Lojze in klerikaleci ne marate zavednega učitelja, to nas prav posebno veseli in tudi vemo, da njemu tudi ta farovška zamera ne moti spanja. Saj gospodje po farovžih, ki so vsega preveč siti, si lahko tudi včasih privošči učitelja ali pa kakšnega ubogega kmeta. Seveda drugače preveč siti želodec ne more prebavljati. Človek, ki ne ve, kaj je ljudsko gorje, ki sedi na kupih bogastva, se lahko norčuje iz ljudi, a dolgo, gospod, ne pojde tako. Le mirni n brez skrbi bodite, pride gotovo dan plačila, ko bode tudi bedno ljudstvo in naše sestradano učiteljstvo z gromovitim glasom zaklicalo: »Tudi mi smo ljudje, dati morate nam, kar je našega! Roke, ki nas tepe, ne bomo poljubljali.« Da bi o škofovem posetu v Hotedršici

kaj več pisali, se ne spleča, saj gospoda knezoškofa slovenska javnost itak dobro pozna. Pribiti moramo samo eno, da je naš vladika cerkve — hiše božje spremenil v politične arene. V cerkvi razdeli ljudi, ki pridejo boga molit, v dobre in hudobne. Dobri so po njegovem mnenju klerikaleci, hudobni pa liberalci. Prve hvali na vse pretege tako, da blagoslov kar rosi iz njegovih blaženih ust po Marijinih hčerah, »Čukih«, tretjerednikih in klerikalnih pravakih. Druge, liberalce, pa pošilja k vragu. Pravil je tudi, da je v neki knjigi našel okrog 365 zmot, prav toliko, kolikor ima leto dni. Kaj bomo še več govorili, prav tak »hec« je bil takrat v Hotedršici, kakor bode na sodnji dan. Marijine hčere so pele te deum, »Čuki« so pa vriskali podoknico. Kratkotako, lušno je bilo. Stari ljudje so pa zdihovali in jokali po tistih lepih časih, ko so ljudje še v cerkvi molili, a sedaj jih pa uče v cerkvah hinavščine, sovražstva, preprirov in drugih takih lepih lastnosti. Res, čudna so pota gospodova. Božji naš Izveličar mora pretakati grenke solze, kakor takrat, ko je jokal nad spridenim Jeruzalemom, ki ga bo tako razdeljal, da niti kamen ne bo ostal na kamnu. Amen.

Razgled po Slovenskem.

r Narodnim kmetom v posnemanje! Slovenski kmet ob nemški meji pri Beljaku na Koroškem je nam poslal prijavo, s katero se zavezuje, da bo plačal za obrambni sklad »Družbe sv. Cirila in Metoda« 200 K ter to-le pismo: »Odločil sem se vstopiti v vrsto onih, ki hočejo za obrambni sklad 200×1000 plačati 200 K, ker uvidevam veliki pomen samoobrambe slovenskega naroda. Za to kličem slovenskim kmetovalcem: Zdravite se! Gre se za zemljo in deo slovensko! Kaj vam lasne, če zapusti marsikateri izmed vas znatno premoženje svojim otrokom, a jim ne more dati narodne izobrazbe. Izgubljeni so ti otroci za narod s premoženjem vred. A takih otrok je pri nas na tisoče! Dragi stanovski tovariši, vstopite v narodno vojsko in pokažite, da tudi naš bedni kmetijski stan neče biti zadnji, ko ga kliče na obrambo domovina. Res, teško je kmetu položiti kak izdatni dar na oltar domovine, ko ga pritiska država, dežela, občina in pri nas še ponemčevalna šola z ogromnimi davki. **Toda s štedljivostjo se tudi doseže nekaj in pravemu rodoljubu mora biti v veselje štediti v blagor svojega naroda.** — Koroški kmet, vkljenjen v verige nemškega robstva.« — Tako piše kmet s slovensko-nemške meje na Koroškem! Zlata vredne so njegove besede, vredne, da bi si jih vzel k sreči vsak zavedni slovenski kmet. Priporočamo svojim somišljenikom, da bi posnemali zgled vrlega koroškega rodoljuba!

r Naredniku Zidanšku, katerega so ob lanskih septemberskih demonstracijah njegovi nemški kolegi ovadili radi veleizdaje (!) in ki je bil po trimesečni preiskavi obsojen na 18 mesecev težke ječe, je najvišje vojaško sodišče znažalo kazen na pet mesecev. Zidanšek se je te dni vrnil v domovino. Upamo, da bodo Slovenci upštevali to žrtev s tem, da inteligentnemu, velesimpatičnemu mladeniču preskrbe primerno službo.

r Ne brzojavnih pozdravov, pač pa takih po poštnih nakaznicah si želi družba sv. Cirila in Metoda povodom svoje letošnje velike skupščine, ki se vrši 8. velikega srpana na Jesenicah. — Slovenci, rodoljubi, spolnite družbi to željo v polni meri! — Čim več takih pozdravov, tem večji bo gnotni uspeh družbe in dokaz Vaših simpatij napram naši družbi!

r Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca julija t. l. sledeči promet: I. Prejemki. 1.) redni dohodki: a) prispevki iz nabiralnikov 2.766 K 71 h; b) prispevki podružnic: Kranjsko 2.805 K 06 h, Štajersko 1.423 K 56 h, Koroško 152 K, Primorsko 1.016 K 34 h, skupaj 5.396 K 96 h; c) prispevki časopisov 985 kron 01 h; d) razni prispevki, dohodki iz prodaje družbenega blaga itd. 8.581 K 24 vin.; skupaj 17.729 K 92 h. 2. Izredni dohodki: Ciril - Metodov obrambni sklad 5.915 K. — Skupaj 23.644 K 92 h. — II. Izdatki: Redni stroški 9.067 K 93 h.

r Ustanove za invalide. Za leto 1909 se bodo podelile sledeče Karol baron Wurzbachove cesarice Elizabete ustanove za invalide in hiralece: a) tri ustanove po 120 K za Ljubljance; b) tri ustanove po 60 K za rojake iz Kamnika, Homeca in Jarš, in c) tri ustanove po 60 K za rojake iz Vintarjevca v občini šmartinski pri Litiji. Te ustanove oddaja g. Alfred baron Wurzbach, in sicer one za Ljubljance po nasvetu deželnega odbora kranjskega, ustanove za Kamničane, Homčane in Jaršane po predlogu županstva v Kamniku in ustanove za Vintarjevčane po predlogu županstva občine Šmartno pri Litiji. Pravico do teh ustanov imajo v prvi vrsti ubožni potrebni vojaški invalidi iz navedenih krajev od stražmojstra ali narednika nizdol, ki so lepega vedenja in vsled v vojni zadobljenih ran nezmožni, da bi se sami mogli preživeti. Ako bi se za omenjene ustanove ne zglasilo zadostno število številu potrebnih vojaških invalidov z opisanimi lastnostmi, tedaj imajo pravico do njih tudi drugi reveži iz imenovanih krajev, ki so lepega vedenja in se radi boleznih in starosti ne morejo sami preživeti. V obeh slučajih je dokazati s posebnimi občinskimi, po c. kr. političnem oblastvu potrjenimi spričevali neomadeževanost prosilcev. Prošnje je vložiti prosilcem mesta Ljubljane pri magistratu stolnega mesta Ljubljane, drugi prosilci pa naj vložijo vsak pri županstvu svoje občine, in sicer najkasneje do 20. avgusta 1909.

r **Proda se** v Dravski dolini, tik na slovensko - nemški meji na Štajerskem, sredi lepega trga, hiša, ki je jako pripravna za gostilno, oziroma prodajalno. V njej je tudi prodaja tobaka. Cena ni previsoka. Posestvo je sedaj v nemških rokah. Več pove naše uredništvo.

r **V Brnu** je 24. julija umrl Slovenec Andrej Pavlič, višji inženier državne železniške družbe. V Brnu je bil nastavljen že 19 let. Bil je v vseh krogih zelo priljubljen. Blag mu spomin!

r **Goljufivi vinski trgovec.** Minoli teden je pokupil neki trgovec po Zavrču na Štajerskem in okolici, kjer imajo ljudje še veliko neprodanega vina, do tri tisoč hektolitrov vina. Hodil je v družbi nekega mešetarja, s katerim sta se po kletah izborno zabavala in obljubljala ljudem jako ugodne cene. Nadavka nista plačala nikomur, pač pa naročila, naj pridejo dne 22. t. m. vsi prodajalci v Zavrč, kamor pride on s posodo in pripelje s sabo pretakalec. Posestniki so res prišli, in tudi trgovec je prišel, toda mesto s posodo in denarjem, vkleknjen v spremstvu orožnikov. Dozdevni trgovec je bil namreč že večkrat kaznovani goljuf Korper, ki se je na ta način par dni imenitno preživel.

r **Pod vlak** je prišel vsled nepredvidnosti poštni kočijaž pri Sv. Pavlu na Štajerskem. Stroj mu je odtrgal obe nogi. Odpeljili so ga v bolnico, kjer je v par dneh umrl.

r **Umrli** je v Mirni pri Gorici vrl narodni mož Ivan Lokar, tovarnar in veleposestnik. Pri pogrebu pa je uganjal znani fanatični mirenski župnik Rojec svoje sitnosti. Nahrulil je »Sokole«, ki so se udeležili pogreba, pevskemu društvu »Vipava« pa tudi ni pustil peti ne v cerkvi, ne na pokopališču; peli pa so pred hišo in pred pokopališčem. Ob taki priliki taka strankarska zagrizenost. Če bi bil umrl klerikalec, pa bi bili šli »čuki« za pogrebom ter bi peli klerikaleci, potem seveda bi se katoliški župnik čisto nič ne upiral, marveč bi dovolil vse. Vse obsodbe je vredno postopanje župnika Rojca ob pogrebu naprednega moža; če bi še živel nadškof Jordan, bi kaj takega ne bilo mogoče! No, dandanašnji bo Rojec morda še pohvaljen v nadškofijskem ordinarijatu v Gorici.

r **Državno podporo** v znesku 2500 K je dovolilo ministrstvo zunanjih poslovdeželni zvezi za tujski promet na Kranjskem v Ljubljani.

r **Mesto provizoričnega sadjarskega inšpektorja** s sedežem v Novem mestu razpisuje deželni odbor kranjski do 1. septembra 1909. Podrejen bo vodstvu kmetijske šole na Grmu za praktični pouk na zavodu in za potni pouk. Polmesečna plača 80 K, dijete, potnina in vožnina. Po poskusnem letu se lahko definitivno namesti s prejemki VII. plačilnega razreda. Natančnejši podatki se nahajajo v »Razpisu« v »Kmetovalcu« in »Narodnem Gospo-

darju«. Poizve se pa tudi lahko pri dežel-nemu odboru o Ljubljani.

r **Udeležencem glavne skupščine »Družbe sv. Cirila in Metoda« na znanje.** Udeleženci, ki žele biti pri banketu ali, da reflektujejo na pripravljeno kosilo, naj se javijo najpozneje do 4. avgusta t. l. pri eni jeseniških podružnic. Za tiste, ki se v tem roku prijavijo, bo pripravljen obed in bodo dobili v to svrhu doposlane legitimacije, s katerimi se lahko obrnejo do rediteljev, ki jih bodo vedli v dotične gostilne. Taki udeleženci, ki se do omejenega roka ne prijavijo, ne morejo reflektirati na pripravljeno kosilo, ker se bodo gostilničarji v prvi vrsti ozirali na prijavljene goste. Gostje, ki so se prijavili in ne pridejo, so obvezani plačati za kosilo 80 v, za banket 1 K 50 v. Povdarjamo konečno še to, da so naše gostilne sledeče: Višnar, »Pošta«, Hrovat, Klinar (Rožman), Mesar in restavracija pri »Sokolu« na Jesenicah ter Trevn in Ferjan na Savi.

r **Volitve članov pridobinske komisije** za II. razred se vrše dne 9. septembra 1909, in so bile glasovnice že doposlane volilnim upravičencem. Za II. razred tvori cela dežela Kranjska eno skupino. Volitve so jako važne in zaradi enotnosti prosimo interesente, da pošljejo **pravilno** podpisane glasovnice čimprej na naslov: »Slovensko trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani.«

Ljubljanski novičar.

lj **Občni zbor zadruga gostilničarjev, krčmarjev, kavarnarjev, žganjetočnikov in izkuharjev** za sodni okraj ljubljanske okolice (sedež bo imela zadruga v Ljubljani) se je vršil 3. t. m. ob 9. zvečer v »Mestnem domu«. Od 432 članov se jih je udeležilo 45. Zadrugnega inštruktorja je zastopal načelnik ljubljanske zadruga Tosti. Nadkomisar pl. Hofbauer je otvoril zborovanje, naznanil, da je deželna vlada potrdila pravila, s čemer je zadruga ustanovljena. Nato so se vršile volitve in sicer z listki. Načelnikom je bil soglasno izvoljen V. Ogorelec, gostilničar v Škofljici; kot njegov namestnik pa J. Jesih, gostilničar in mesar v Rudniku. V odbor so prišli: Rus Ivan na Grosupljem, Zrimšek Anton v Kosezah, Šusteršič Fran v Zapužah, Plevnik Fran v Vevčah, Gerbec Ivan na Igu, Anžič Josip v Štepanji vasi, Pirnat Ivan na Viču, Kandare Anton v Pijavi gorici, Lipah Fran v Dobrunjah, Vilfan Anton na Ježici, Štirn Anton v Šiški in Jesih Josip v Medvodah. Njih namestniki so: Suhadole Fr. na Dobrovi, Končan Ivan na Viču, Mercina Ig. v Gorenjem Kašlju, Šetina Anton v Zg. Šiški, Kuhar Leopold pri D. M. v Polju in Anžič Miha v Dobrunjah. Pregledovalci računov: Pogačnik Anton v Šiški, Erbežnik Ivan na Viču in Šusteršič Josip v Medvodah.

lj **Neurje na Dobrovi.** O torkovem s točo spremljanem neurju okrog Dobrova, nam očividec poroča: Že na vse zgodaj je bilo opazati ono čudno bliskanje, kakor zadnjič pred neurjem na Orljem. Vendar ni nihče pričakoval kaj posebnega. Okrog 2. ure pa me na potu iz Švice proti Polhovemu gradu, kratko pred Logom, iznenadi zamolklo gromenje nad Hruševjem. Kot bi trenil, začne močan piš, na to se vsuje dež kakor iz škafo je lilo. Komaj sem ušel pod streho, je začela strašna nevihta, kakoršne še nisem kmalu videl. Blisk za bliskom, strela za strelo, a vmes pa silen naliv, kakor bi se bil oblak utrgal. Sprva je šla nevihta po jugozapadniku. Proti 1/4. pa naenkrat zapazim prihajati belosivkaste oblake po burji gnane. Zdaj bo pa huda, sem dejal. In res takoj na to že so začela pokati med silnim navalom prva, najprej drobna, pozneje vedno debelejša zrna toče. A od zgoraj je bilo slišati tako grozovito hropenje, kakor bi na stotine hudournikov naenkrat divjalo v globoka brezna. Pri nas se je četrť pozneje zjasnilo in tako sem z voznikom mogel nadaljevati pot do Polhovega grada. Na vsi poti so bili sicer videti sledovi naliva, a toče ni bilo nikjer opaziti. Okrog 5. ure je bilo v Polhovem gradu najlepše vreme. Da vidim, kako daleč je seglo neurje, se napotim čez Horjul, potem nazaj proti Dobrovi, a po teh krajih ni bilo nobenega sledu o toči. Okrog 7. ure se naenkrat zopet prične ono čudno bliskanje, zdaj na jugozapadu, in kot bi trenil, pridrvi z vso silo zopet druga nevihta. Vendar pa razum naliva in treskanja ni imela drugih posledic. Tem žalostnejši so učinki popoldanske nevihte. Prizadeti so kraji: Dobrova (del), Švica, Gaberje, Hruševje, Utik, Stranska vas, Razore, Kozarje. Drevja je veliko izruvanega, oziroma polomljenega. Po brdih okrog Dobrova je bilo še snoči videti kakor bi bilo pobeljeno od snega.

lj **Treščilo je** v torek med nevihto okoli pol 9. zvečer v Spodnji Šiški v hišo g. Rozmana, ki leži v Kmetijski ulici. Strela je udarila v sobo stanovanja gosp. Pavliča, kjer je bila ravno žena s štirimi otroki. Zgodilo se ni nikomur nič, le omamilo je otroke nekoliko. Strela je napravila v stropu štiri velike luknje. Seveda je bila hiša takoj v plamenu, vendar se je posrečilo domačinom, da so v zvezi s požarno brambo požar omejili. G. Rozman se je pri gašenju precej znatno opeknel po rokah. Na mesto požara je takoj prihitelo tudi orožništvo. Gašenje je bilo zelo oteženo vsled tega, ker ni bilo zadosti vode, na razpolago je tam le mal vodnjak. Morda bodo šišenski storokopitneži nazadnje vendarle sprevideli, da je vodovod v Šiški prav krvavo potreben.

lj **Utonila je** 2. t. m. v domačem rezervarju pri hiši št. 28 v Hradeckega vasi 7-mesečna Marija Hlepčeva. Dotični rezervar je vedno pokrit z debelo ploščo in ko so 2. t. m. rabili vodo za pranje, je deklica

zašla tja, ko je mati nesla vodo v vežo. Takoj, ko so jo pogrešili, so jo začeli iskati okrog poslopja in jo naposled našli že mrtvo v usodnem rezervarju.

Ij Za liter vina sta se v nedeljo 1. t. m. sprla pri »Fajmoštru« dva hlapca ter postala tako razburjena, da sta si skočila v lase in je eden odšel z bojišča z zelo razpraskan obrazom. Sprijaznilo ju bo sodišče.

Ij V deželno bolnišnico so pripeljali posestnika Ivana Cirarja izpod Šmarne gore, kjer ga je vsled nekega nesporazumljenja pri volitvah njegov nasprotnik tako sunil v spodnji del života, da ga je baje težko telesno poškodoval.

Ij Nasilen hlapec. Ko je 2. t. m. peljala Tönniessova uslužbenka po Metelkovi ulici kosilo za 27 oseb, ji nasproti pripelje hlapec Valentin Sitar. Ženska ga je opozorila, da se ne more več dalje umakniti, a ni nič zaleglo. Peljal je prav tik njenega vozička in zadel vanj. Kosilo se je zvrnilo po hodniku ob vojašnici. Ko je uslužbenka pobirala ostanke po hodniku in ga gotovo ni pri tem hvalila za njegovo trmo, je Sitar priskočil k vozičku in ji nalašč zvrnil še tisto, kar je ostalo v posodah. Delavci so morali seveda vsled Sitarjeve trmoglavosti precej časa čakati na drugo kosilo. Sitar bo tudi našel priložnost, da se bo — postil.

Ij Nerodnež. V neki gostilni je zahteval Pred škofijo neki 29letni mož kisa za okisanje naročene jedi. Zahteval ga je pa v tonu, ki ni bil posebno prijeten gostilničarju. Ker ni bilo miru, so ga morali postaviti pod kap, a razgrajal je še vedno. Ker na poziv stražnika ni hotel mirovati, mu je ta napovedal aretacijo, kar ga je silno razburilo. Zoperstavil se je tudi varnostnemu organu, a ni nič pomagalo, moral je v špehovko. Tudi v osrednji stražnici je bil silno brutalen.

Ij Tatvini. Minuli mesec je vlomil pri posestniku Pavlu Malovrhu pri Sv. Joštu pri Polhovem Gradcu nek potepuh skozi okno in šel potem v hišo, kjer je ukradel srebrno uro z verižico in do 13 kron denarja. Istega dne se je splazil v isti vasi v odklenjeno poselno sobo Pavla Kovčiča in tam ukradel dve srebrni ženski uri in eno možko niklnasto verižico. Služkinja ga je sicer pri tatvini zasačila, a ji je ušel. Tat je okoli 25 let star, velik, močan, svetlorjavih las in je bil še precej dobro oblečen. Z njim se baje potepa tudi neka ženska.

Ij Zaklalo se je v mestni klavnici 74 volov, 7 krav, 3 biki, 93 prešičev, 163 telet, 53 koštrunov in kozlov ter 11 kozličev. — Upeljali so pa 10 zaklanih telet, 1 kozliča in 706 kg svežega mesa.

Ij Hranilna knjižica ukradena. Dne 22. m. m. dopoldne je bila ukradena posestnici Marijani Vidličevi iz Stovnika št. 12 hranilna knjižica »Mestne hranilnice« v Kamniku z vlogo 1470 K. Celo vlogo z obresti 18 K 81 h sta pri kamniški hranilnici še isti dan dvignila dva nepo-

znana fanta v starosti 19 do 24 let in potem naglo odšla proti Šutni. Dosedaj jih še niso dobili.

Ij Ustrelili so dne 22. m. m. na Brezovici nekega velikega psa (dogo), ki je imel na ušesih in na levi strani hrbta temnorjave lise, kratko dlako, visoke noge in odsekan rep. Uradno je dognano, da je bil pes stekel in se ne ve odkod je prišel in čigav je.

Ij Ljubljana je imela dne 1. avgusta 1899 vsega skupaj 194 ulic, cesta in trgov s 1559 hišami. Dne 1. avgusta 1909 šteje pa 221 ulic, cesta in trgov s 1885 hišami. V desetih letih se je torej po regulaciji mesta število ulic, cesta in trgov pomnožilo za 27, število hiš pa je naraslo za 296.

Dolenjski novičar.

d Požar v Stranski vasi. Iz Gradaca nam poročajo: Dne 1. avgusta, ravno na veselico črnomeljske podružnice, je naenkrat velikanski sijaj razsvetil vso okolico. Hiteli smo na lice mesta in videli veliko nesrečo. Šest gošpodarskih poslopij gosp. Martina Tomca, župana v Stranski vasi, je bilo v ognju. Vrli Gradčani, pod vodstvom g. Mazelleta, so junaško branili, in dosegli to, da se ogenj ni razširil. Škoda znaša 20.000 K in ker g. Tome ni bil zavarovan, je precej občutna. Tudi semiška požarna bramba je dobro pomagala. — Z druge strani nam pišejo o tem požaru: V nedeljo, dne 1. avgusta začelo je goreti okoli polnoči pri županu Tomcu, kateremu je pogorelo vse poslopje. Kdo je zažgal, se ne ve — najbrže je bilo zažgano nalašč, kajti domačini pripovedujejo, da je začela goreti najprej streha. Poslopje ni bilo nič zavarovano; župan mora radi tega tretji celo škodo, ki je precej velika. Kmetje, kdaj bodete prišli do spoznanja, kako velike važnosti je zavarovanje proti ognju? Zelo pohvalno se mora omeniti požarno brambo iz Gradaca, ki je pod vodstvom vrlega Jul. Mazelleta, ki je bil sam prvi na mestu nesreče, takoj prihitela na pogorišče ter vsaj omejila ogenj, kajti rešiti se tako ni dalo več nič. Prihitelo je tudi gasilno društvo iz Semiča, ki je delalo dolgo časa na pogorišču.

d Iz Litiije nam pišejo: V dopisu od 18. t. m. zastran veselice v korist »Ciril-Metodovi družbi« je po pomoti izostalo ime pridne sotrudnice gospe Mici Hočevnar. — Naj oprost. — Ob enem naj svet izve, da je bilo čistega dohodka 550 K, kateri se je že »Družbi« odposlal kot obrambni sklad. Lahko bi bila še večja svota, če bi ne bilo veliko takih manjkalo, ki sicer trdijo, da so narodni, ampak le takrat, če ni treba kaj delati ali pa žrtvovati.

d Sokolski zlet v Krškem, ki se je vršil preteklo nedeljo, je uspel nad vse pričakovanje lepo. Lepo vreme, izredno veli-

ko število Sokolov, vse to je pripomoglo, da se je slavnost sijajno posrečila. Višek slavnosti je bila javna telovadba. Pri tej si je pridobil prvenstvo celjski »Sokol«, a tudi druga sokolska društvanisomnogoza ostala za njim. Sprejem v Krškem je bil prisrčen, mesto samo pa je bilo v zastavah. Ljudstva se pri sprejemu in pri javni telovadbi kar trlo. Telovadba je imponirala vsakomur, zlasti pa je ugajala kmet-skim gledalcem. Na zlet so prišli tudi hrvatski »Sokolci«, ki so bili sprejeti z velikim navdušenjem.

d Gostilničarski zadrugi v Kostanjevici je deželni odbor ob njeni ustanovitvi odrekel vsako podporo. Tudi priporočilo zadružnega instruktora ni nič izdalo. Za tako veliko »naklonjenost« deželnega odbora zadostuje že dejstvo, da zadruga ni klerikalno strankarska organizacija. Ubo-gi obrtnik, ki hočeš biti na Kranjskem samostojen!

d Letošnja vinska letina v kostanjeviškem okraju obeta biti po velikosti in kakovosti precej enaka lanski. Dasi je v šentjernejski občini precej toča pobila, bo trgateg tudi letos bogata, ker je ostal vshodnji del okraja nepoškodovan. Občini Kostanjevica in Sv. Križ imata nekaj novih nasadov, v katerih je trta posebno lepo nastavila. Tudi odevelo je v ugodnem vremenu. — Žalibog, je tukaj še dosti neprodanega lanskega vina, vsled česar bo v jeseni zopet primanjkovalo vinske posode. Novoustanovljena »deželna vinarska zadruga« pa, namesto da bi temu odpomogla, delala bode klerikalno politiko, ki jo je pokazala že v svojem začetku. Napredni vinogradniki, kateri edini bi mogli v vinarskem zadružništvu uspešno delovati, so bili na ustanovnem občnem zboru izključeni iz načelstva in nadzorstva. Doktorja Lampe in Pegan sta spravila v odbor same klerikalne ljudi, ki deloma niti niso vinogradniki in celo niti člani zadruga. Profita od te strankarske zadruga ne bo imel kmet - vinogradnik, ampak naši klerikalni oblastniki, katerim sta klerikalna politika in lastni žep važnejši od gospodarskega napredka naših vinorejcev.

d V Št. Vidu pri Zatičini začelo je goreti dne 1. t. m. ob 3/4 1. popoldne v kozolcu Frana Zupančiča. Ker je bil močan veter, razširil se je ogenj po sosednjih poslopijih in pogorele štirim posestnikom 3 hiše z 8 gospodarskimi poslopiji vred, v katerih je bilo tudi že shranjeno seno in žito. Zgorela sta tudi dva prešiča. Skupna škoda se ceni na 33.600 K, zavarovani pa so bili za 5600 K. Zažgal je najbrže deček kakih 10 let, ker so ga videli bežati od kozolca, ko se je ogenj pokazal. Gasili so domačini, prihitela je na pomoč požarna bramba iz Višnje gore in e. kr. orožniki iz Zatičine.

d Grozovit vihar s točo je razgrajal v torek, dne 3. avgusta zvečer na Grosupljem in okolici. Cel dan se je pripravljalo polagoma k dežju. Ko pa se jelo mračiti,

prepreglo se je nebo s temnimi oblaki, pričelo grmeti, grozovito moč nasapa je dvigala s ceste cele oblake prahu, nato pa se je vsula toča. Pod kapom se jo je nabralo za četrť metra na debelo. Zbiti in uničeni so vsi poljski pridelki. Kar je ostalo sadja na drevju, je tako pokvarjeno, da ni sposobno za na trg. — Kar ni vzela suša, vzela je ubogemu kmetu toča, in kar ni vzelo oboje, vzeli bodo davki.

d Veselica podružnice sv. Cirila in Metoda v Črnomlju, ki se je vršila v nedeljo, dne 1. t. m. v Gradacu, je uspela nad vse pričakovanje dobro, čeravno se je od gotove strani zelo agitiralo — celo raz prižnice — proti veselici.

d Zablodil je nekam slaboumni Anton Zrimšek iz Ilove gore, okraj Grosuplje. Mož je star 84 let, suhe velike postave in gleda križem. Kdor bi kaj vedel o njem, naj prijazno sporoči g. Novljanu v Ljubljani, Stari trg št. 9, II. nadstropje.

d Ponesrečil se je kmet Žavšček iz Velkega Mlačevga pri Grosupljem, ko je vozil blago za barona Lazarinija v Boštanj. V noči od srede na četrtek pretečeni teden se je vračal iz Ljubljane. Že blizu doma je hotel na malem klancu zavreti, med tem mu je spodletelo in je padel pod kolesa. Ker so prišli konji z vozom v grad brez voznika, je bilo odposlano takoj nekaj mož, ki so Žavščka našli v zelo obupnem položaju. Težko, če bo mož okreval.

d Nov betonski most na okrajni cesti, ki pelje iz Grosupelj proti Sv. Jurju, bode v kratkem dograjen.

d Vlak povozil človeka. Dne 1. avgusta ob dveh zjutraj našli so na progi med Savo in Zagorjem mrtvega železniškega delavca Jožefa Ostrožnika iz Berbulj pri št. Lamprtu. Star je bil 46 let; vlak mu je odtrgal glavo in desno roko. Na kak način se je nesreča pripetila, se še ne ve.

d Tudi vojaki že izzivajo. V nedeljo zvečer, ko so se Sokoli vračali z zleta v Krškem, so jih pred kolodvorom na Vidnu naharili pijani topničarji, ki se nahajajo sedaj na strelnih vajah v Krškem, s huronskimi »heil«-klici. Ker so jim Sokoli odgovarjali z »na zdar«-klici, so jih topničarji hoteli napasti in prišlo bi nemara do ostrega spopada, ako bi ne vladala v sokolskih vrstah železna disciplina in ako bi voditelji ne pomirili razburjenih duhov. Vprašamo slavno vojaško oblast, ali je topničarjem dovoljeno, izzivati mirne državljane in uprizarjati politične demonstracije? Zahtevamo na to vprašanje primerne odgovora.

d Pogreša se od 29. julija Julijana Klopčarjeva iz Dobrega polja. Pogrešanki se je vsled bolezni najbrže zmešalo. Pustila je doma 8 otrok. Kdor bi izvedel za njo, naj obvesti mestni magistrat.

d Parna žaga je zgorela na Lokah v hrvatskih hribih nad Kostanjevico dne 22. julija t. l. Žaga, ki je bila opremljena z električno razsvetljavo in mehničnimi dvigali za les, je last lesnega trgovca Vid-

marja iz Gorice. Požarna škoda znaša nad 30.000 K. Poslopja in stroji so bili zavarovani pri banki »Slaviji«. Kakor čujemo, namerava gosp. Vidmar zgraditi novo žago na istem mestu.

d Prostovoljno gasilno društvo v Kostanjevici je za vztrajno gasilsko pomoč pri požaru na Dol. Prekopi nagradila zavarovalna banka »Slavija« z zneskom 30 kron in »graška vzajemna zavarovalnica« z zneskom 25 K. Obema zavarovalnicama bodi izrečena topla zahvala na zdatni podpori.

d Napad na voznika. Iz Litije nam pišejo: K zadnji notici o Andrej Zupančiču iz Litije, ki je bil pri Pluski v hrbet ustreljen, naznanjamo, da je ta prišel v torek 20. julija popoldne že iz bolnice in šel takoj na delo. Krogle mu niso odstranili.

Gorenjski novičar.

g Iz Puštala pri Škofji Loki. V našem malem kraju je bilo malokdaj toliko razburjenja, kakor pretekli teden. To pa zategadelj, ker so se vršile volitve občine Zminec, v katero spadamo tudi mi. Naš vaščan Luka Dagarin je celo občinski župan zminski. Lahko rečemo, da so se vse dosedanje volitve pri nas vršile vedno mirno. Saj tudi ni bilo kaj drugega pričakovati. V stranke se sploh nismo ločili, kajti nezavednost je bila dosedaj velika. Mi se za nobeno stvar nismo posebno brigali, kajti z županom smo bili vseskozi zadovoljni. Mož je vedno skrbel za red v naši občini. Pa tudi zavzemal se je vedno, da občina ni trpela kake škode. Naš župan in pa velika večina naših občanov so vedno bili na strani duhovnikov in loški župnik je bil nekaki nadgospodar. Vse ga je ubogalo, mlado in staro, to pa samo iz prirodne ponižnosti našega ljudstva in pasje pokornosti do duhovništva sploh. Že par let sem je jel loški župnik nagajati Bodovljcem zaradi plesa, ki so ga ti po starodavni navadi prirejali ob »semnjih«. Ukazal je, da plesati ne smejo več, sicer jim ne bo dal na dan »semnja« sv. maše. Bodovljci so ostali trdovratni, loški župnik tudi. Prvi so ostali res brez maše, loški župnik pa je vseeno dobil svojo bero. Bodovljci so bili zaradi tega silno nejevoljni, a vzlic temu se v drugih posvetnih rečeh niso upali upirati se loškemu župniku. In ko so se imele vršiti letos občinske volitve, prišel je loški župnik, znani Šinkovec, in je volilcem zabičil, da ne smejo voliti v prihodnje za župana Luke Dagarina, ampak nekega Kovkarja iz Bodovlj. Tej spremembi smo se vsi začudili, kajti boljšega župana od Dagarina si nismo mogli misliti, za Kovkarja pa vemo, kaj da je! Toda vzrok temu smo kmalu izvedeli. — Župnik hoče v Škofji Loki prenoviti cerkev in za to potrebuje pinka. Sami Ločani, obeh strank, se upirajo župnikovi nameri,

ker so prepričani, da je ta nespametna. Za očejenje cerkve so vsi, za prezidavanje, prenovljenje, razširjenje pa nihče. Tega mišljenja je tudi naš dosedanji župan Dagarin. Kovkar bi pa seveda slepo ubogal župnika, samo da bi bil župan. Vemo torej, da Luka Dagarin ne bi nikdar privolil v stroške, h katerim bi morala občina Zminec prispevati. Župnik pa hoče po vsi sili z glavo skozi zid. Zato si je izmislil naenkrat, da Luka ne sme biti več za župana. Vsled tega je završalo po celi zminski občini. Večina volilcev je na strani Dagarina. — V občinski odbor so se pretekli teden torej volili možje, ki bodo v kratkem iz svoje srede izbrali novega župana. Upamo, da se ti ljudje ne bodo dali zapeljati po sladkih župnikovih besedah. Pred očmi naj imajo gospodarske koristi in potrebe zminske občine, vse drugo pa naj puste na strani. Iz vsega tega pa naj tudi naši vaščani in vsi drugi zminski občani povzamejo resen nauk, da tako naprej ne more več iti. Postaviti se moramo na lastne noge, ako hočemo napredovati z ostalim svetom. Da bi z nami pometal kdorkoli, pa če je ta tudi kak loški župnik, tega ne smemo več dovoliti. V posvetnih rečeh bodimo sami gospodarji, kajti, kakor si bomo postiljali, tako bomo tudi počivali!

g Iz škofjeloške okolice. Kolikor smo se razveselili našega »Slovenskega Doma«, ki si je postavil nalogo nas napredne kmete vzbuditi iz dosedanje zaspanosti, tako nas je v srcu zbolelo, ko smo slišali, kako so jeli gotovi ljudje in časniki zabavljati čez ta naš list in ga preganjati. Nas seveda to ne plaši, ker mi bomo vzlic najhujšim zabavljanjem in preganjanjem zvesti ostali našim naprednim načelom. Vendar je še nekaj naših naprednjakov, ki niso tako trdnega prepričanja in jih vsaka nasprotna sapica omaja, vsaka zabavljica nasprotnikov pa spravi v zadrego. Tem priporočamo, da naj bodo bolj hladnokrvni. Saj nas ni tako malo, kakor kričijo naši nasprotniki. Vsak, ki stremi za izobrazbo, mora napredovati z duhom časa, tako tudi naš kmet ne sme zaostajati. Ej, minuli so tisti časi, ko je bilo dobro, da so kmetje samo to znali in vedeli, kar so jim razlagali stari možakarji. Naši nasprotniki seveda želijo, da se ti časi zopet povrnejo. Saj takrat se je njim boljše godilo kakor kmetom, ki je bil pač dober za tlako in desetino. Ne, mi naprednjaki ne gremo več nazaj, ampak pogumno naprej in če tudi nas nasprotniki desetkrat štejejo med mrličje. V nasprotnikih vidimo to grdo lastnost, da hočejo uničiti nas in naše časnike, kakor da mi nimamo pravice do obstanka. Mi hočemo slobodno govoriti o naših stremljenjih. Tega, da bi nas tako z lahka uničili, pa še ne bodo kmalu dosegli, dasi se jim semintja res posreči kak uspeh proti nam zaradi kratkovidnosti našega ljudstva. Za danes povzdiguje svoj glas našim zatiralcem, ki imajo v svoji nečedni službi polno vohunov, ki jih pošiljajo med

nas napredne kmete, da nas skušajo. Tako so nam znani celo pismonoši, ki nagovarjajo one kmete, kateri prejemaajo naš »Slovenski Dom«, da naj ta list vrnejo. Menimo, da e. kr. pošta plačuje svoje pismonoše samo za to, da naslovnikom izročajo poštno pošiljatve, ne pa za to, da agitirajo, ko ti prejemaajo bodisi kak časnik ali kakor se je že primerilo, kako volilno glasovnico, v prilog nasprotne stranke. To si prepovemo enkrat za vselej. Ako ta naš opomin ne bode pomagal in se bodo enaki slučajji še ponavljali, bomo govorili jasnejše, ker vemo kaj nam je storiti.

g Strela je udarila 20. julija v kozolec posestnika Lovreca Proja v Pevnu tako silo, da je dva stebra popolnoma razklala in daleč okrog zagnala. Sreča je bila, da je bil kozolec še prazen; gorelo ni. Malo poprej ste bili dve ženski pod streho ravno na istem mestu. Ko sta odšli naprej, je takoj treščilo ravno v isti kraj. Ako bi ostale pod streho, bi bile gotovo ubite.

g Roko so odbili fantu iz Pevna Lovrenca Jenkottu v Moškrinu. Deželno sodišče je obsodilo Jan. Jugovica, hlapca v Pevnu, na šest mesecev težke ječe, oprostito pa je Jožefa Porento.

g Iz Domžal nam pišejo: Danes 3. avgusta popoldne se je tu nekako ob 1/4 5. vsula v silni nevihti toča ter grozovito razbijala. Po dobri četrt ure vihere so bili pridelki na vrtu in polju — razen kar je v zemlji — popolnoma sklesčeni in uničeni. Škoda je velika. Tem prigodom se nudi takozvanim ljudskim prijateljem prav lepa prilika, da dejansko pokažejo svojo ljubezen do teško prizadetega kmeta!

g V Cerkljah zgradi si polovica vaščanov lasten vodovod. Cevi polagajo prav sedaj iz litega železa. Voda je vzeta iz struge »Reka« nad vasjo Cerklje.

g Tudi v Pšenični polici si zelo žele vodovoda, posebno, ker v vasi, razen par vodnjakov ni nikake tekoče vode. Poslanec Demšar jim je pred volitvami zagotavljal svojo pomoč, a sedaj ne pride niti blizu.

g Št. Jur pri Kranju. V naši vasi je ubila strela ob zadnji nevihti nekemu posestniku dvojce goved.

g Ljubljanska deca je zopet letos med šolskim počitnicami v »Zavetišču« ali nekdanjem Sangradu. Ondotni prebivalci se zelo pritožujejo, da letoviško poslopje ni zgrajeno zdravstvenim razmeram primerno, posebno, da prihaja nesnaga v vodo, katero porabljajo ljudje v nižje ležečih vaseh. Upamo, da ljubljanska občina te nedostatke odpravi v najkrajšem času, da se potolaži upravičena ljudska nevolja.

g Toča je pobila v torek zvečer 3. avgusta po vaseh Vižmarje, Tacen, Šmartno, Šiška, Domžale poljske pridelke. Zelje in ajda sta popolnoma uničena.

g Št. Vid nad Ljubljano. Pri nas se ustanovi že davno prepotrebna kmečka hranilnica in posojilnica. Čeprav pozno, bolj je enkrat, kakor nikdar!

g Z Gorenjskega nam pišejo naročniki: Imamo pritožbo radi izhajanja »Slovenskega Doma«. Na naše pošte pride šele v nedeljo, kar je prepozno, ker ta dan pisma in časopisov poštni seli ne raznašajo. Tako pride list nekaterim v roke šele v torek. S tem je listov učinek in vpliv na bralce odvzet, ker v tem času največjega poljskega dela čita kmet le ob nedeljah. Če nima takrat lista v roki, je tako, kot bi ga ne imel. Dajte gosp. urednik to upravi sporočiti, kar bo v korist listu.

g Prestavljen je iz Kamnika v Novo mesto e. kr. finančni komisar gosp. Martin Spindler. Obrtniki in trgovci iz kamniškega okraja ga ne bodo prav nič pogrešali, kajti malokdo je znal davčni vijak tako navijati, kot on. Pa tudi Kamničanje se ne bodo preveč težko od njega poslovili, ker je izgubil pri njih v zadnjem času prav vse simpatije; pogrešal ga bo k večjemu gosp. glavar.

g Popotni stroški povodom licenciranja bikov se zde nekaterim županom kamniškega okraja previsoki. Ali bi ne bilo umestno, da bi posredoval deželni odbor, da bi bili prihodnjič nižji, kajti od glavarja ne pričakujemo v tem pogledu nobenega izboljšanja. Poznamo ga pre-dobro.

g Električno razsvetljavo nameravajo vpeljati v Kamniku. V ta namen se je že vršila dne 4. t. m. na Stahoveci, kjer bi se uporabljala vodna moč Bistrice ogledna komisija. Nekateri Kamničani niso nič kaj zadovoljni z upeljavo elektrike, ker bi bila za prekinjek zadolženo občino predraga.

g Tujcev je v Kamniku precej, vendar bi jih bilo še več, če bi se zanje kaj storilo. Odganja jih zlasti kopališki zdravnik. Tudi »Društvo za promet tujcev« spi.

g Turistovska hiša v Bistrici je letos, ko jo je prevzelo od meščanske korporacije »Slovensko planinsko društvo« v našem, jako dobro obiskana. S postrežbo so vsi obiskovalci jako zadovoljni in tudi cene niso pretirane, če se pomisli, da naj pomaga ta kočja vzdrževati kočjo na kamniškem sedlu.

g Veselica v korist »Društvenega doma« v Kamniku je v nedeljo prav dobro uspela, k čemur ni malo pripomoglo krasno vreme. Dasi so bili veseliehi prostori, vrt in telovadnica polni, smo vendar pogrešali še par oseb, katerih bi po njihovem političnem prepričanju in vezeh, ki jih vežejo na prireditelje, ne smeli manjkati. Si jih bo treba pač zapomniti. Čistega dobička je nesla veselica nad 650 K, toraj več kot lani.

g Za »Obrambni sklad« Ciril - Metodove družbe se je dosedaj priglasi iz Kamnika edinole trgovec gospod Košir. Vsa čast mu, toda, kje pa so ostali, ki bi tudi še lahko utrpeli 200 K. Prepričani smo, da bomo lahko poročali prihodnjič o precejšnjem številu posnemalcev.

Notranjski novičar.

n Stavka v Ajdovščini je končana. Med delavci in vodstvom predilnice je posredovalo namestništvo v Trstu. Ravnateljstvo predilnice je obljubilo, da zviša vsem delavcem plače za 10% in da se odpuste vsi tisti pazniki, ki so grdo postopali z delavstvom. Poleg tega se je ravnateljstvo še zavezalo, da ne bo postopalo proti onim, ki so se udeležili nastopa proti ravnatelju Amanu in da bo zopet zvišalo plače delavstvu, kakor hitro poskočijo cene v predilnici proizvajanega blaga. Delavstvo, organizirano v »Narodni delavski organizaciji«, si je torej izvojevalo popolno zmago.

n Iz Vipave nam pišejo: Dne 1. avgusta si je po pridigi dovolil naš novopečeni dekan v Vipavi pri jutranji maši posvetiti poseben govor »Slovenskemu Domu«. Rekel je med drugim: »Ker naši nasprotniki ne mirujejo, si štejem v dolžnost, da vas opozorim na neki popolnoma liberalni list, ki je »volk v ovčji koži«. Lep naslov, a to je le radi tega, da se lažje naročnike lovi. Kdor dobi ta list, naj ga pošlje nazaj, z opombo, da ga ne sprejme.« — To je krasna reklama za kmetijski narodni list! Čas je, da bi se tudi na leci naredil red ter se prepovedalo govoriti o stvareh, ki ne spadajo v cerkev! »Slovenski Dom« bo proti volji duhovnikov, če bog da, vseeno uspeval. Dolžnost zavednih kmetov je, da list naroče. V njem najdejo zanimivosti iz vse Kranjske in mnogo kmetijstva se tičočih stvari. Somišljeniki kličemo novemu listu: Krepko naprej do zmagel!

n Iz Štrekljeveca nam piše naročnik našega lista: Neštetokrat se slišijo pri nas pritožbe, da mori šolska mladina nežne tice. Naj se poudarja v šoli kolikor se hoče, naj se še tako opominja, na noben način ni mogoče preprečiti tega barbarstva. Povedalo se mi je, da so otroci, šest do osem let stari prijeli tico - starko za noge ter jo vrgli ob tla, da je živaleca poginila; med tem pa so drugi paglavci tri mladiče vzeli iz gnezda ter jih na razne načine trpinčili. Dobro bi bilo, ako bi starši ncepili otrokom v srea tudi ljubezen do živali, zlasti do nežnih ptic! Uverjen sem, da bi se kaj takega potem ne ponavljalo več. Torej, starši, storite svojo dolžnost!

n Iz Košanc nam pišejo: Preteklo nedeljo, dne 1. avgusta je bilo erkvono »žegnanje« v vasi Novasušica. Slučajno sem šel tudi jaz na to »šagro« z namenom, da vidim, kako se vršijo v tem kraju takšne cerkvene slavnosti. Od daleč sem zapazil, da s cerkvenega zvonika vibrata dve zastavi, in sicer črna - rumena in papeževa belo - rumena. Slovenske zastave ni bilo, ker je Banek pozabil, da prebiva tu slovenski rod. Ogledal sem si vas in koncem vasi pri Trognu sem zapazil še eno zastavo, a ta je bila belo - rdeča. Vprašal sem mimogredočega moža, kako je to, da ni nobene slovenske zastave v celi vasi? Mož mi je

pojasnil, da je pri Trognu že videl slovensko trobojnico, a danes si je niso upali razobesiti, ker imajo priti popoldne z gospodom »Čuki« v vas; čukom v slavo je Trogen razobesil ponižno zastavo, da se ne bi plašili ti ponižni tiči. Čudno se človeku vidi, da Novosušani še vedno ne vedo, da so Slovenci svoj rod. Na Goriškem se ob dnevih »šagre« razobesijo slovenske trobojnice v dokaz, da se ljudstvo dobro zaveda svoje narodnosti.

n Iz občine Jablanica pri Ilirski Bistrici nam piše somišljenik: Redkokdaj pride iz naše občine kakšna vest v časopise. Da pa ravno ne životarimo, naj pričajo te - le vrstice: V aprilu smo imeli občinske volitve. Kakor po navadi, je naša duhovščina s par kimovci kar svojevoljno postavila kandidate. Ali tudi naprednjaki niso spali. Prišel je dan volitve in napredni kandidati so vzlic vsi nasprotni agitaciji zmagali v vseh razredih z veliko večino. Vsled tega nepričakovanega poraza vložili so nasprotniki proti volitvam ugovor, kateremu je radi neke formalnosti pri glasovanju oblast tudi ugodila. Minoli mesec so bile nove volitve. Sedaj pa je nasprotnikom pošel popolnoma pogum, tako, da se niso volitev niti udeležili, oziroma so celo volili z naprednjaki. Napredni kandidati so bili zopet izvoljeni, in sicer sedaj celo — soglasno. Tako imamo zopet po več letih napreden občinski odbor. Ljudstvo je pokazalo, komu zaupa in da se ne pusti več slepo voditi za nos. Živeli zavedni Jablaničanje!

n Ples za odpustke. Pred enim mesecem se je vršilo na Gori nad Idrijo neko ženitovanje, na katero je bil povabljen tudi tamošnji župni upravitelj gosp. Lah. Seveda se je tudi plesalo, kar je ob takih prilikah običajno. Gosp. Lah je gledal nekaj časa s hudimi pogledi veselo vrteče se pare, a kmalu ga je vsa ta jeza minula in končno, ko je postal malo bolj vesel, je celo dovolil svatom, da so trikrat za odpustke plesali. Nič bi se nam ne zdelo to čudno, ko bi gosp. Lah ugaljal ples, a ker je imel ob razpoloženju občinskih računov občine Dole toliko skrbi za dohodke za plesne licence, se nam to vendar malo čudno zdi. Pritožil se je na glavarstvo, da se v tukajšnji občini po gostilni pleše vsako nedeljo brez licence. In hodili so orožniki ob nedeljah od gostilne do gostilne ter poslušali, ako škriplje kje kaka harmonika. Ker pa gosp. Lah s tem ni mogel nič doseči, se je tudi sam udal v žalostno usodo in da bi mladina ne trgala pri plesu zastonj dragih podplatov, bo imela zato tudi svete odpustke. Gospod Anton Bonaventura, ali so taki odpustki veljavni in sploh dopustni?

n Iz Jeličnega vrha. Vsled pomanjkanja delavcev je šel neki tukajšnji posestnik pretekli teden k župniku ter ga prosil, ako bi mu dovolil, da bi smel v nedeljo, dne 1. t. m. kositi, ker ima za ta dan naprošenih že več kosev. A župnik je rekel: »Nedelja je Gospodov dan in jaz tega ne

morem dovoliti.« Ker ga je pa posestnik le prosil, mu je končno le dovolil pod pogojem, da plača eno mašo in da bodo kosci med mašo počivali. Gotovo ni imel nobeden kosec tako dobro plačane dne, kot gorski župnik, ko je dobil gotovo nad 2 K za mašo. No, za denar se da pač vse doseči.

n Iz Ledin se nam poroča: Naš župnik gosp. Jan. Jelenc se je spravil zadnji čas nad nekatere svoje farane, ki nočejo trobiti v njegov blagoslovljeni rog, na ta način, da jih je hotel spraviti pod kuratorja. Ovadil jih je namreč anonimno na sodišče v Idriji, da zapravljajo po nepotrebem svoje imetje in da se udajajo pijančevanju. Ker se je pa sodišče informiralo in poizvedelo, da ne odgovarjajo te ovadbe resnici, ni moglo ustreči škodoželjnemu in sramotnemu namenu nadutega župnika. Ker so pa ovadeni posestniki zvedeli od zanesljive strani, da te ovadbe izhajajo iz ledinskega župnišča, so nastopili proti župniku tožbeno pot. Župnik se bo gotovo ke sal, ker si bode vsled svoje strankarske strasti nakopal na glavo obilo stroškov in sramote. Tako spolnjujejo božji namestniki božje zapovedi: »Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe in ne želi svojemu bližnjemu nič slabega.« Gospod Jelenc! Za to Vaše delo smo Vam prav hvaležni, ker s tem Vaš bode vendar enkrat spoznalo naše nezavedno ljudstvo ter Vam in Vaši stranki pokazalo enkrat za vselej hrbet. Pri tej Vaši nakani se bode tudi uresničil pregovor: »Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade.«

n Pogrebno društvo v Postojni. Dež. vlada je podelila gosp. I. Inocente v Postojni koncesijo za ustanovitev pogrebne društva v Postojni.

n O osnovi jamskega muzeja v Postojni. Ker se nahajajo v postojnski jami priznana najkrasnejše okapine, posebno jamarsko živalstvo, čigar najbolj znani in mnogozaželjeni zastopnik je »človeška ribica« (Proteus anguineus), ki so jo imeli veliko časa za zagonetno žival, in ker je o jami napisana že bogata literatura, ki razpravlja o njej in Postojni z besedo in slikami, zato se je že večkrat sprožila misel o osnovi posebnega jamskega muzeja v Postojni. Toda te lepe namere, ki bi gotovo še bolj priljubila jamo in še bolj povečala promet, žal, doslej ni bilo mogoče uresničiti, ker ni imela jamska uprava dovolj prostorov na razpolaganje. Danes pa je napočil čas, da je mogoče napraviti jamski muzej, ki bo ustrezal željam in potrebam. V novem uradnem poslopju e. kr. glavarstva so se napravili potrebni prostori za jamsko upravno komisijo. S tem se torej izpolni preiskrena želja, da se bo mogel osnovati jamski muzej, potem ko bo vse obilno prirodopisno in književno gradivo, ki se tiče postojnskih jam, skrbno urejeno in poshranjeno. Samo ob sebi se razume, da bo ta muzej obiskovalcem postojnske jame dostopen, t. j., da bo na željo spadal k obisku. Gotovo bo izvrstno

služil svojemu znanstvenemu in praktičnemu namenu ter mnogo obiskovalcev Postojne in njene jame vzpodbudil, da bodo po več dni bivali v kraju, morebiti se bavili ondi celo dalje časa s študijami.

Ameriške novice.

a Veselje med ameriškimi Slovenci. Vest, da ljubljanski škof Anton Bonaventura vendarle ne pride v Ameriko, je razveselila vse ameriške Slovence. »Glas Naroda« piše z ozirom na to vest: »Bonaventura je definitivno odpovedal svoj obisk Amerike in kolekta torej izostane. Kor slovensko - ameriške javnosti bo zapel: »Te Deum laudamus«. — Vladika Bonaventura je uvaževal nasvete: »Ne v Ameriko, Bonaventura!« in poleg tega tudi enako se glaseč nasvet našega slovensko-ameriškega škofa Starihe. — Škofa Antona morajo moriti velike skrbi, kajti dolgovi na nepotrebni njegovih zavodih so velikanski. Poleg tega je pa treba drugo leto v juliju plačati skrajno občutljive vsote . . . Zato bi vkljub vsem protestom prišel sem, toda na Dunaju in v Rimu so mu odsvetovali . . .«

a Skala je ubila v Winter Quartersu 26letnega Martina Zidarja, doma iz vasi Gorelee pri Radečah na Dolenjskem. Zidar je bil dve leti v Ameriki in je bil med rojaki povsodi priljubljen. Njegovi tovariši so mu na grobu zapeli žalostinko »Blagor mu, ki si spočije.«

a Poroke. V Jolietu se je poročil Janez Lekan z Marijo Muhič. V Puebli se je poročil Josip Sitar, trgovec v Jolietu, z Franjo Predovič. Pri poroki je pelo pevsko društvo »Sokol« pod vodstvom dirigenta Malovrha.

a Ponesrečil se je v papirnici v Oregon Cityju Slovenec Andrej Kodre. Pokojnik je že par let v Ameriki, kamor je prišel takoj, ko je odslužil vojaška leta.

a Omračil se je duh ženi slovenskega rojaka Matije Rogana v Fairmont parku. Prepeljali so jo v umobolnico.

Gospodarstvo.

gd Bencin v gospodarstvu. Od leta do leta slovenski kmet bolj opušča stare običaje, katerih je bil vajen od prednikov ter se poprijema novih, modernejših. Ena teh sredstev je tudi poraba motorjev, kateri gonijo mlatilnice, slamoreznice, domače žage itd., mesto dosedanjih vrtilov (gepeljnov), katere je gonila uprežena živina. Te motorje gonijo plini, kateri se razvijajo iz bencina, ki nekako pri delu kroži skozi motor. Poraba bencina se dovoljuje potom e. kr. finančnih ravnateljstev, da se sme rabiti vsakega davka prost bencin. To je velika olajšava za kmeta. Za tako dovolje-

nje mora se vsako leto posebej prositi ter naznaniti koliko množino bencina se bode rabilo skozi celo leto. Prošnji je priložiti tudi certifikat, katerega izda tovarna, ki je napravila motor.

Potom finančnih oblasti se poduči prošnjika o vsem potrebnem, posebno o tozadevnih zakonskih določbah, katere je treba natanko izpolnjevati. Finančna oblast tudi odkaže, kje se mora bencin kupovati. Lastnik mora voditi nato posebne knjige (Konte), katere večkrat nadzoruje moštvo finančnih straž.

Motorje so začele pri nas upeljavati posamezne gospodarske in strojne zadruge, katerih je na Kranjskem, posebno pa na Gorenjskem, že lepo število, posebno tam, kjer gre trda s poljedelskimi delavci.

gd **Cena surovemu maslu na Dunaju** je zadnji čas K 2:70 do 3:10 za čajno maslo, 2:50 do 2:70 K za maslo II. vrste in navadno kmečko maslo 2:30 do 2:60 K. — Vendar se kupčija sedaj nanaša bolj na letovišča in kopališča, kjer se nahaja pečična gospoda.

gd **Kakšnega pomena so za nas kavine primesi?** V časih, ko še ni bila med ljudstvom razširjena uporaba kavinih primesi, zauživalo se je le čisto zrnato kavo in to seveda v mnogo manjši množini kot dandanes. Ko pa so prišle v promet kavine primesi, ki so se po svojih lastnostih nudile vsaj kot delen nadomestek za čisto zrnato kavo, tedaj je pričela obenem rasti tudi poraba zrnate kave. Tako so tekom let postale kavine primesi vsled svojega prijetnega okusa, vsled izdatnosti, redilnosti in glavno vsled razmerno nizke cene v najširših masah ono navadno živilo, ki v marsikateri ubožnejši rodbini skupno s kavo zaužito tvori predmet vsakdanje hrane. Gotvo je, da ne bi se poraba zrnate kave nikdar v taki meri razširila, če ne bi poznali nadomestkov ali primesi, ki povečajo porabo zrnate kave ter slednji ne odzamejo njenih prvotnih lastnosti, temveč jo napravijo še prijetnejšo za zauživanje. Da se more snažno in brez vsakih zdravju škodljivih prídátokov izdelati predmet, ki se zauživa vsak dan v tako ogromnih množinah, treba je v ta namen skrbno urejenih tovarniških naprav, ki ustrezajo vsem modernim tehniškim in zdravstvenim zahtevam. Med moderne tovarne te stroke moramo nedvomno prištevati tudi novoustanovljeno Kolinsko tovarno za kavine primesi v Ljubljani, katere specialitete »Kolinska«, »Zvezdna« in »Ciril - Metodova« eikorija so postale med slovenskim občinstvom že splošno znane in ki se bodo vsled svoje izvrstne kakovosti gotovo v sleherni slovenski obitelji udomačile.

Vljudna prošnja.

Naš borni narod, obdan z enolično vsakdanjostjo, v večnem boju za vsakdanji kruh, je kulturelno zaostal za dru-

gimi narodi. A temu se ni čuditi. Število njegovih voditeljev je bilo vedno majhno, še manjše pa število tistih, ki so ga res razumeli, znali se prilagoditi njegovemu duševnemu obzorju in s tem sorazmerno delovati zanj. Zaostal je gospodarsko in vsled tega tudi duševno. Naš narod je neekonomičen, ker ne zna dobro uporabiti svojih slučajnih denarnih moči; ne zna jih uporabiti in zato je navezan na razna podjetja tujcev: **Njih suženj je!**

Ne smemo dopustiti, da gre tako dalje!

Ako se hočemo prištevati zavednim Slovencem, vrednim sinom svojega naroda, razširjajmo njegovo duševno obzorje, nastojmo zboljšati njegove ekonomične razmere in izobrazimo ga gospodarsko. Poprimimo se s trdno voljo vsake naprave, ki deluje v tem smislu, dokler ne bo prekasno!

V korist slovenskega naroda nameravajo ustanoviti tudi pevski in bralni društvi »Prešeren« v Boljuncu in »Vodnik« v Dolini v zvezi s podružnico »Narodne delavske organizacije« **javni knjižnici v Boljuncu in Dolini.**

Žal pa, da nimajo za to še dovolj sredstev. Po neprestanem agitiranju se je nabralo komaj nekaj knjig in par kron denarja. Obračamo se še enkrat na radodarno slovensko javnost, upajoč, da nam pomaga.

Vsak najmanjši dar, knjige in denar, hvaležno sprejema: **»Odsek za ljudski knjižnici v Dolini pri Trstu«.**

Vsi slovenski listi se naprošajo, da bi ta poziv ponatisnili.

LISTEK.

Nova hiša.

Štiri križe je imel na svojih košatih, širokih plečih, ko se je spomnil, da človeku ni dobro biti samemu, ampak da si mora poiskati družico, ki mu bo delala kratke čase in mu sladila in grenila pot skozi življenje. Njegov obraz ni bil več mlad, namesto nežnih rož na licih so rasle po njegovi bradi bodeče, rjave kocine, in po čelu in po licih so se križali razori in gube. A njegov hrbet še ni bil upognjen, temveč je bil močan in raven, njegove noge silne in dolge, in njegove roke koščene in žilave, da mu je pokala in škripala desnica, komur je segel vanjo. Ime mu je bilo France, in ker je bil v obraz navadno zarjavel in opečen, so ga klicali po vasi: »Rjavi France!« Ali pa samo: »Rjavi!«

Sam pri sebi je torej dejal in skenil: »Oženil se bom! Prav mlad nisem več, star pa tudi še nisem, in grd tudi nisem. Če pa mi že manjka par zob, pa tud ni nič hudega! Saj imam zato bajto, ki res ni bogve kako lepa in nova, ampak je vse časti vredna, ker je še videla Turke divjati po

vasi, kako so drli proti cerkvi sv. Andreja, in so se jim baš na pragu na migljaj svetnikov vdrli konji do kolen v tla. In povrh imam še malo hleva, notri pa dimo in te-lička. Buzarajda!«

In France je pljunil ter moško zavihljal klobuk za uho.

»Nazadnje imam pa tudi,« je tehtal in predel France svoje misli, »imam pa tudi dvesto goldinarjev denarja v srebru. Buzaklina!« In ves obraz se mu je svetil, lice se mu je pomladilo, in v očeh mu je zagorelo veselje.

»Torej imam: hišo, hlev, kravo in telico, denarja in mošnjico.« Zdaj France ni več mislil svojih misli, ampak je naglas razodeval svojo radost.

»Buzarona, dva barona, pa tri krače iz dimače! Kdo ima več! Zato bom dobil kakšno lepo, lepo miško, ki ima fletkana, pa majčkena, majčkena usta, pa očke, pa lička, pa petsto goldinarjev denarja in balo in vola povrh.«

Naglas je govoril France svoje misli, a pri tem niso videle njegove zaljubljene oči babe Meskulje, ki je že ves čas poslušala njegovo razlaganje in široko zijala v Franceta izza bližnje jablane. Ko je nehal, se je zasmejala in prišla k njemu:

»O, jej, France, jaz pa nisem vedela, da si tako bogat! Če maraš, pa napraviva! Saj vidiš, da sem še prav mlada punica, in nobenega možkega se ne ustrašim!«

France jo je pa grdo pogledal in spregovoril:

»Ti baba grda ti, glej, da se mi pokidaš proč! Ti Meskulja meskuljasta, ti, da bi mi gospodinjala? Nikoli! Jaz si bom izbral takšno, ki je lepo bela in gladka kot jajčece, pa sladka kot potica! Le glej, da me pustiš na miru!«

»Ti dedec rjavi ti,« se je raztogotila prijazna ženska. »Niti enega zoba nimaš več, pa to-le podprto bajto, pa misliš, da boš dobil najlepše deklo za ženo! Nikoli, nikoli, veš! Fej te bodi!«

Ljubeznjivo je pljunila predenj in jadrno odhitela.

»Ti presneta baba,« se je jezil France, »v kakšno slabo voljo me je pripravila. Pač nič za to! Jaz bom poiskal in vzel tako deklo, ki je v lice rdeča kot piruh, in ki ima taka nedra kot dve zreli jabolki. Bom si jo, bom,« je pokimal.

Še je kimal in še je mislil na takšno deklo, ki nosi piruhe na licih in jabolka v nedrih, ko je priletela iz polja memo Francetove bajte Gromova Marjetka. Jerbas trave je nesla na glavi, in v lica je bila vsa razpaljena in goreča, krilo je imela visoko predpasano, in pisan robec je ogrijal njene prsi.

France je zazijal in dejal dekletu: »Glej, če se o volku meniš, pa volk pride. Ravno nate sem zdajle mislil.«

»Ha-ha-ha,« se je zasmejala Marjetka, »ali sem jaz volk? Ha-ha-ha, ti presneta France! Ha-ha-ha!«

(Konec prihodnjič.)

Vprašanja in odgovori.

G. F. S. v št. J. Vprašanje: Ali mora trgovski sotrudnik, ki je dovršil svojo učno dobo, biti vpisan razen v bolniško blagajno, obrtno zadrugo še kje drugje? In v slučaju, da si hoče osnovati trgovino, mora poleg učnega izpričevala imeti tudi še kak drug dokaz? Ali mora imeti tudi trgovsko šolo? Ali ne zadostujejo štiri ljudske in dve ponavljalni šoli? — **Odgovor:** Tako trgovski vajenec kakor pomočnik morata biti zavarovana za slučaj bolezni. Zavarovalni znesek za vajenca plačuje gospodar, glede pomočnika se znesek deli in sicer odpadeta $\frac{2}{3}$ na pomočnika in $\frac{1}{3}$ na gospodarja. Dolžnost prijaviti pomočnika in vajenca pri bolniški blagajni zadene gospodarja. — Trgovskemu pomočniku ni treba biti član obrtne zadruge, odnosno trgovske zadruge, ker te organizacije veljajo le za samostojne trgovce in obrtnike. Tam, kjer poleg trgovske zadruge ali gremija obstoji, kakor na primer v Ljubljani, poseben pomočniški zbor, mora biti trgovski pomočnik član tega zbora, če je gospodar član zadruge ali gremija. — Za samostojno izrševanje trgovine je treba dokazati strokovno sposobnost, če kdo želi samostojno izršeovati sledeče trgovine: trgovino s specerijskim blagom, z mešanim blagom, kolonialnim in materialnim blagom. Vse druge vrste trgovin, kakor na primer železniško, manufakturno, začne vsakdo lahko izršeovati. Posebnost velja le za knjigarne. Za naštetih štiri trgovine se dokaže sposobnost na ta način, da se predloži od učnega gospodarja izdano in podpisano ter od županstva potrjeno učno izpričevalo, potem pa pomočniško izpričevalo o vsaj 2 letni službeni dobi v trgovini. Učna in pomočniška doba morata skupaj znašati vsaj pet let. Solskih izpričeval se ne zahteva.

G. I. G. Pravda bi bila najbrže izgubljena. Najboljše je torej, da se Vaš prijatelj poravnava. Sicer pa bi bilo mogoče dati zanesljiv svet šele, ako bi bile natančno znane vse okolnosti.

G. I. P. v V. Obrnite se na primarija dr. Edvarda Šlajmerja v Ljubljani.

Izdajatelj in urednik Rasto Pustoslemšek.

Loterijske številke.

Vlečene dne 31. julija 1909.

Linc: 83, 74, 60, 3; 21.

Trst: 54, 7, 22, 19, 65.

Dimnikarskega pomočnika

ob dobri plači išče

Šovrenc Žejn, dimnikar v Šturijah št. 66
pri Ajdovščini. 44 2—1

Eng. Franchetti

v Ljubljani, Sodnijska ulica 2, nasproti kavarni „Evropa“
priporoča svojo elegantno in higijenično urejeno

brivnico

in prodajo raznih dišav in kozmetičnih predmetov.
Svoji k svojim! 20 52 4

Privoščite si večkrat na teden izborne
testenine »Pekatete«!

25 19—4

Pozor krčmarji!

Kadar kupujete vino ali rakijo ali ob času zorenja grozdja, se Vam priporočam. Stanujem v Poreču že mnogo let in poznam popolnoma tukajšnje razmere glede dobrih in manj dobrih vin in se zatorej priporočam vsem krčmarjem, naj se zanesljivo obračajo name pismeno ali ustmeno, ker posredujem v vseh razmerah.

Martin Sreboth, trgovec
Poreč, Istra. 17 7—4

Ustanovljena leta 1868.

Absolutno pred ognjem in talovi varne BLAGAJNE

izvrstne kakovosti

prodaja tovarna blagajn M. Adlersflügel

Dunaj, I., Franz Josefs-Kai št. 27.

Založnik rajfajzen. zadrug itd.
43 24—3

Poštne hranilnice št. 12.921.

Ustanovljena leta 1896.

Posojilnica in hranilnica v Moravčah

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna v hiši št. 1 (pri Jomanu)

sprejema in izplačuje hranilne vloge ter jih obrestuje po $4\frac{3}{4}\%$ od prvega dneva vlaganja sledečega meseca in do konca meseca, po katerem se je izplačala vloga.

Uradne ure so ob nedeljah od 1. do 5. ure ter vsako sredo od 4. do 6. ure popoldne. 22 25—4

Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne, izvemši praznikov.

Posojilnica v Črnomlju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

daje posojila po 5% in $5\frac{1}{2}\%$,
na osebni kredit tudi po $5\frac{1}{2}\%$

in jih izvršuje kar najhitreje in najceneje.

Hranilnim vlogam daje $4\frac{1}{2}\%$ obresti,

ki se pripisujejo s 1. januarjem h glavnici ne da bi stranka morala knjižico predložiti; tudi rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojilnica ima 1502 zadrugnikov, svoj lastni dom in preko 1,600.000 K hranilnih vlog.

Rezervni zaklad znaša 42.000 K.

Denar se lahko tudi po pošti pošilja in vzdiguje.

Naslov: „Posojilnica v Črnomlju“.

32 6—2

Náčelstvo.

Največja zaloga navadnih do najfinejših otročkih vozičkov

36 25—4 in navadne do najfinejše

žime.

M. Pakič
v Ljubljani.

Neznanim naročnikom
se pošilja s povzjetjem.

Deset zapovedi za kmetovalca
in deset zapovedi za zdravje

lepo tiskanih, prav zastoj in franko po pošti dobi vsak, ki piše ponje od lekarnarja

Trnkóczyja v Ljubljani,
zraven rotovža. 33 25—4

Letošnja huda zima je pokazala, da presega glede
trpežnosti vsako drugo opeko

Köhlerjeva cementna strešna opeka z zarezo

v veliki zalogi jo ima

edini izdelavatelj za slovenske dežele

Ivan Jelačin na Glincah pri Ljubljani.

Ravnotam se dobi tudi navadna cementna opeka
brez zareze v najboljši kakovosti. 11 6—4

Vprašanja je nasloviti na Ivan Jelačin v Ljubljani.

Notranjska posojilnica v Postojni

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Posluje vsak torek in petek od 9.—12. ure dopoldne.

Obrestuje hranilne vloge po $4\frac{3}{4}\%$ od dne vloge do dne dviga brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje sama.

Daje posojila proti vknjižbi po $5\frac{1}{2}\%$ in amortizaciji najmanj $\frac{1}{2}\%$, na osebni kredit po 6% . 2 25—4

Prošnje za posojila se sprejemajo le ob torkih, posojila se izplačujejo le ob petkih.

Franc Kraigher

krojaški mojster v Ljubljani

Kongresni trg št. 5 (Zvezda).

Priporočam se za izdelovanje

oblek za gospode.

Domače in inozemsko blago imam vedno v zalogi.
Cene zmerne! Delo solidno! Postrežba točna!
26 25-4

V. H. ROHRMANN

(prej Jože Strzelba)

LJUBLJANA

kupuje razne rastline, korenine, rožice, semena, lubje, divji kostanj, češminjev sok, jabolka za mošt, kosti, parklje, loj itd.,

ima kot lastnik tvrdke 40 24 3

M. PAKIČ

vedno največjo zalogo škafov, raznih lesenin, košar, fine žime, morske trave itd.

Mlekarska zadruga v Moravčah

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

ima vedno v zalogi 23 25-4

polnomastni in polmastni emendolec ter polnomastni in polmastni trapist:

emendolec kg K 1'60 polmastni mle kg K 1'30
trapist . " " 1'80 poltrapist . " " 1'60

Prva slovenska trgovina

Pevc & Koželj

v KOČEVJU, v hiši slovenske „Kočevske posojilnice“

Manufakturno, galanterijsko in specerijsko blago

na debelo in drobno.

Zaloga moke V. Majdiča ter zaloga železnine.

31

25-4

Ustanovljena 1882.

Pošt. hranilnični račun št. 828.406.

Telefon št. 185.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, na Dunajski cesti števil. 18, v Ljubljani

v lastnem združnem domu.

je imela koncem leta 1908 denarnega prometa

K 71,417.344-75

upravnega premoženja

K 17,519.983-93.

Obrestuje hranilne vloge

po $4\frac{1}{2}\%$

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Uradne ure vsak dan

od 8.—12. in od 3.—4.

Sprejema tudi vloge v tekočem računu v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1908

kron 17,102,911-27.

Posojuje na zemljišča po $5\frac{1}{4}\%$ z $\frac{1}{4}\%$ na amortizacijo ali pa po $5\frac{1}{4}\%$ brez amortizacije. Na menice pa po 6%. Posojilnica sprejema tudi vsak drug načrt glede amortizacije dolga.

Uradne ure vsak dan

od 8.—12. in od 3.—4.

6 25-4

Izborna
češko budejeviško pivo,
 katero se prodaja v prid družbe sv. Cirila in Metoda
 priporoča 40 24-3
 glavna zaloga češke budejeviške pivovarne
 v Ljubljani, Sv. Petra nasip št. 27.

G. ČADEŽ
 Mestni trg št. 14
 poleg Urbančeve manufakturne trgovine
 priporoča 13 12-2
klobuke in slamnike
 čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd.
 Blago imam solidno, cene zmerne.
 Postrežem točno.

Slovenci! Slovenke!
 Svoji k svojim!

Pred nakupom
jesenskega in zimskega blaga
 se Vam priporoča
 slovenska trgovina pri
sv. Cirilu in Metodu
 v Ljubljani 10 12-4
 Lingarjeva ulica. Nasproti loterije!

Velika zaloga najnovejšega blaga za
 moške in ženske obleke.
 Največja izber satenastih, volnenih ter svilnatih rut.
 Ob potrebi spomni se vsak na to trgovino.

Vse ostalo letno blago poproda se po znatno nižani ceni!

Prva narodna veletrgovina z železnino
Fr. Stupica v Ljubljani
 Marije Terezije cesta 14 18-4
 priporoča svoje izvrstne

brane, pluge, ameriške kosilne
 stroje, slamoreznice, mlatilnice,
 čistilnice, motorje, železne blagajne,
 kuhinjsko opravo, štedilnike, peči,
 kakor tudi želez-
 niške šine, tra-
 verze, cement in
 sploh vse stavbne
 potrebščine,
 trombe, cevi in
 tehtnice.

Nizke cene!
 Točna postrežba, solidno blago!

*	Popravila in preobleke točno in ceno.		Popravila in preobleke točno in ceno.	*
---	--	---	--	---

Najcenejše solnčnike in dežnike
 domačega izdelka priporoča 12 25-4

Josip Vidmar
 v Ljubljani

Pred Škofijo 19, Stari trg 4,
 Prešernova ulica 4.

Ljubljanska kreditna banka

v Ljubljani, Stritarjeve ulice.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun

po **4** $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{0}$ čistih,

eskontuje menice, devize, čeke, vaglie, kupuje in prodaja tuji denar, zlasti ameriške dolarje.

Nakazila v Ameriko in druge dežele izvršuje najceneje in najhitreje.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje (srečke, rente).

Daje bančno-strokovne nasvete popolnoma brezplačno.

Delniška glavnica 3.000.000 K, rezervni zaklad 350.000 K.

Podružnice v Splitu, Celovcu in Trstu.

3 25-4

Stanje hranilnih vlog nad 36 milijonov kron.

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA.

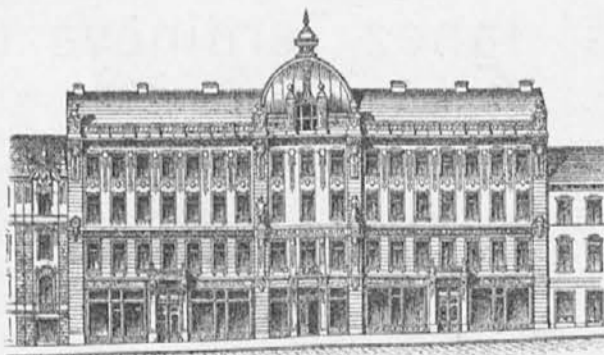
Za varnost denarja je porok zraven rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in vso davčno močjo. V to hranilnico vlagajo sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po $4\frac{1}{4}\%$ ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega in ga vlagatelj ne zaračuni.

Denar se lahko pošilja tudi po pošti.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Posoja se na zemljišča po $4\frac{3}{4}\%$ na leto. Z obrestmi ob enem pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v $62\frac{1}{2}$ leta. Kdor plačuje 6% izposojenega kapitala, poplača dolg že v 33 letih. Dolžnik more svoj dolg poplačati tudi poprej, ako to hoče.

Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Mestna hranilnica izdaja lične domače hranilnike proti vlogi 4 kron, ki se takoj obrestujejo. Priporočamo jih zlasti staršem, da z njimi navajajo otroke k varčnosti.

V podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov je vpeljala ta slovenska hranilnica tudi

kreditno društvo.

Mestna hranilnica ljubljanska se nahaja v lastni palači v Prešernovi prej Slonovi (Elefantovi) ulici števil. 3.

7 25-4

V korist „Družbe sv. Cirila in
Metoda“

ČEŠKO PIVO

Ceške delniške pivovarne
v Č. Budejovicah.

Zalogi za Notranjsko:

Postojna Trnovo
16 14-4 na Kranjskem.

Trpežni folc

navadno strešno opeko „kavljar“ in
zidno opeko izdeluje ter ima v zalogi

Karel Jelovšek 27 5-4

e. in kr. dvorni založnik opek na Vrhniki.

Zastopnik 28 11-4

valjčnega mlina Vinka Majdiča iz Kranja
Slavoj Jenko ima zaloge za odjem na
debelo v Trnovem in Podgradu.

Trgovci! „Svoji k svojim“.

Zidovske ul. 7.

Josipina Herrisch

Ljubljana

priporoča svojo bogato zalogo

moških, ženskih in otroških čevljev

najnovije oblike, zelo trpežne ter elegantne fasone,

rijave in črne prave ameriške čevlje

37 25-4 za gospode in gospe.

Zunanja naročila točno.

Restavracija

pri

„Zlati kapljici“

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27
priporoča slavnemu občinstvu
svojo izborno kuhinjo, naravna vina
in pivo.

Zmerne cene in točna postrežba.

Lepi, prijazni prostori, krasen vrt itd.

Za obilen obisk se priporočata

38 10-4 Leopold in Alojzija Tratnik.

Prvi slovenski

pogrebni zavod

se priporoča slavnemu občinstvu

za ureditev pogrebnih sprevedov v
Ljubljani in na deželi po nizki ceni.

Naročila se sprejemajo pri 21 12-4

Franc Vidaliu

Ljubljana
Prešernova ulica.

Josip Turk

lastnik prvega slovenskega
pogrebnega zavoda.

AGRO-MERKUR

osrednja nakupovalna in prodajalna zadruga v Ljubljani

reg. z. z. o. z.

Ljubljana, Janez Terdinova ulica št. 8.

Skladišče tudi v Trstu.

Agro-Merkur dobavlja svojim članom vse potrebščine za gospodarstvo ali za obrt, kakor poljedelske
in druge stroje, umetna gnojila (superfosfate, tomaževo žlindro, soliter, kalijevo sol itd.), modro
galico, žveplo, krmila, poljske pridelke, vse vrste semen, kolonijalno in špecerijsko blago itd.

Agro-Merkur prodaja pridelke in izdelke svojih članov.

Agro-Merkur se posebno priporoča za nakup bizeljskih in dolenskih, istrskih, dal-
matinskih in goriških jamčeno pristnih in izvrstnih vin. Cene jako nizke.

Agro-Merkur ima jako obširne in ugodne zveze; zategadelj lahko vsakomur jako dobro in
hitro postreže.

2 54-4